

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-868

1.12.2020

Protector Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Fotball – sammenstøt – benbrudd – uenighet om faktum – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede skadet seg under fotballspill. I skademeldingen var det opplyst at skaden skjedde ved sammenstøt med elev. I senere telefonsamtaler med selskapet var det notert at forsikrede hadde blitt taklet forfra da hun og motspilleren løp mot ballen. Forsikrede skal da ha tråkket over og fått et benbrudd, før motspilleren falt over henne, noe som førte til et nytt benbrudd. Forsikrede har i etterkant bestridt selskapets fremstilling av hendelsen og anført at taklingen ikke skjedde forfra, men fra siden/på skrå bakfra. Nemnda bemerket at saken måtte vurderes i lys av de tidsnære opplysninger om hendelsen og la til grunn at skaden oppstod som en følge av at forsikrede ble taklet fra siden, at dette førte til at hun tråkket over og at motstanderen falt over hennes fot. Taklingen kunne ikke ses å utgjøre noen større risiko enn det som normalt er forbundet med å spille fotball, heller ikke på amatørnivå. Taklingen lå innenfor den risiko som forsikrede måtte antas å ha akseptert, da hun spilte fotball og det forelå dermed ingen arbeidsulykke. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (miljøarbeider, f. 1993) skadet seg 1.5.19 under fotballtrening. Hun var da omfattet av en yrkesskadeforsikring.

Forsikrede ble innlagt 3.5.19 ved Ortopedisk avdeling, HDS. Av innkomstjournalen fremgår:

Ble taklet på fotballtrening 2 dager siden, tråkket over høyre ankel, deretter falt motspilleren oppå foten hennes. Akutt hevelse og ettehvort blodutredning. Kjølte ned og eleverte foten etter skaden. Tidligere sykehistorie med flere overtråkk, men opplever sterkere smerter denne gangen. Har ikke klart å belaste. ...

Røntgen viste *"Brudd distalt i tibia/mediale malleol, dislosert. Samt brudd i fibula, Weber C."*

Forsikrede ble operert samme dag. Hun var sykmeldt 3.5.–21.7.19.

Skaden ble meldt til selskapet 23.8.19. I skademeldingen heter det:

Skaden skjedde uder fotballtrening i regi av K vgs. Eit samanstøt med ein elev resulterte i to brudd i høggre fot/ankel og eit skada leddbånd. Diagnose S82.7 Bimalleoær ankelfraktur høggre side.

I melding om yrkesskade til Nav samme dag heter det:

Sammenstøt med elev på fotballtrening i regi av K vgs. Kontakta B legevakt 03.05.2019, fekk påvis dobbelt ankelbrudd, samt skade av leddbånd. ... Vitne: V ...

Selskapet bekreftet mottak av skademelding, men kunne ut fra dokumentasjon ikke vurdere om kravene i yrkesskadeforsikringsloven var oppfylt. Selskapet varslet om at saken ville bli henlagt om forsikrede ikke tok kontakt, e-post av 17.9.19.

Forsikrede tok telefonisk kontakt med selskapet 19.9.19. I notat opprettet av selskapets saksbehandler heter det:

Døgndrift internatskole, miljøterapeut. Hadde fotballtrening, er med å spiller. En elev takler henne, og hun får brudd i foten. Sammenstøtt som fører til at hun trækker over, så faller den andre spilleren over henne. Hun brekker et bein i foten når hun får et overtråkk og et ben når den andre spilleren faller over henne. Jeg forklarer kravet til ulykke, og at i fotballspill må en takling anses som en del av spillet. Og at den delen i utgangspunktet ikke er godkjent. Jeg sier at jeg derimot er litt usikker på delen hvor den andre spilleren faller over henne. Avtaler at en kollega ser over saken, og at vi tar kontakt neste uke. Enten at vi sender henne et brev eller ringer henne opp.

Nav godkjente: *"Brudd høyre ankel, brudd i ben høyre fotblad og brudd i høyre leggbein"* som yrkesskade, 24.9.19.

I et nytt telefonnotat 24.10.19 heter det:

Skl ringer inn. Taklingen skjer forfra, både skl og motspiller løper mot ballen. Skl ser motspilleren komme. Informerer om avslag. Tar det pent.

Selskapet sendte skriftlig avslag samme dag, og særskilt brev med varsel om foreldelse.

Forsikrede ble operert igjen 24.1.20 og var sykmeldt 24.1.–27.1.20.

Forsikrede påklaget avslaget, men selskapet opprettholdt sitt standpunkt.

Forsikrede bestred selskapets fremstilling av hendelsesforløpet. Hun anførte at selskapets gjengivelse av opplysninger under telefonsamtalen 24.10.19 ikke var riktige. Hun hadde ikke opplyst at taklingen skjedde forfra. Saksbehandleren stilte spørsmål om taklingen skjedde bakfra, noe forsikrede benektet, noe saksbehandler feilaktig beskriver som at taklingen skjedde forfra. Hun beskrev hendelsen slik:

... skadelidte og motspilleren løp mot ballen fra samme side, altså ved siden av hverandre. De to involverte fotballspillerne løp ved siden av hverandre for å nå ballen først. Det var først når skadelidte og motspilleren nådde frem til ballen, at skadelidte ble taklet. Taklingen skjedde fra siden og ikke forfra. Motspillerens takling medførte at skadelidte trakk over, noe som resulterte i et benbrudd. Idet skadelidte ble taklet, falt også motspilleren og landet på foten til skadelidte, noe som medførte et nytt benbrudd. Det var flere personer som var vitne til denne hendelsen og Protector fikk kontaktopplysninger til ett av vitnene, V. ...

Hun oversendte samtidig en e-post av 22.5.20 fra vitnet I., hvor det fremgår:

... Jeg var med som spiller under fotballspillet den 01.05.2019 og var vitne til hendelsen der ... pådro seg bruddskader i foten. Her er min beskrivelse av hendelsen slik jeg husker den.

Jeg sto i mål og ... spilte høyreback. Motspilleren (som senere taklet (forsikrede)) hadde nettopp slått en corner og sto nede ved høyre hjørneflagg. Etter corneren sentret jeg, som keeper, ballen til ... som var den første spilleren som fikk ballen. ... sto på høyre side på banen, litt lenger inne og litt lenger fremme enn motspilleren. Idet jeg sentret ballen til ... løp motspilleren mot ... Han kom i skrå vinkel bakfra, litt til høyre for henne, i stor fart. ... fikk ballen, dempet, og deretter ble hun taklet bakfra av motspilleren.

Jeg er litt usikker på om det rent faktisk var en takling eller om motspilleren bommet på ballen og traff ankelen til ... i stedet. Det så ut som motspilleren bommet fordi han var for treg inn i taklingen. Motspilleren kom mellom bena til ... i stedet, traff ankelen, noe som gjorde at ... falt. For meg så det ut som at ... ikke oppfattet at motspilleren kom mot henne, før hun hadde blitt taklet.

Sekretariatet vurderte saken 6.10.20 og ga selskapet medhold. Forsikrede krevde nemndsbehandling og la frem regel 12 – Feil og overtredelser, i spillreglementet til Norges Fotballforbund, hvor det fremgår:

Alvorlig brudd på spillereglene

En spiller som takler eller angriper en motspiller på en slik måte at dennes sikkerhet settes i fare, bruker overdreven kraft eller er brutal, er skyldig i alvorlig brudd på spillereglene og skal utvises.

En spiller som kaster seg inn i / går inn i / angriper en motspiller med ett eller begge ben for å nå ballen enten det er forfra, fra siden eller bakfra, med overdreven kraft eller setter motspiller sikkerhet i fare, er skyldig i alvorlig brudd på spillereglene og skal utvises.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hendelsen må anses som en arbeidsulykke. I utgangspunktet innebærer det å spille fotball en høyere risiko enn forsikredes øvrige arbeidsoppgaver. Det bør likevel tas hensyn til at fotballkampen foregikk i skolesammenheng, blant annet av sosiale- og miljøhensyn. Risikoen er da lavere enn ved profesjonelle fotballkamper slik tilfellet var i Rt. 2006 s. 1642, jf. også TRR-2003-01737. I tillegg bør vektlegges at forsikrede ikke spilte fotball i full arbeidstid, men som en del av de idrettsrelaterte aktivitetene som hun brukte i snitt ca. åtte timer i uken på. Terskelen for at det inntreffer en "arbeidsulykke" i dette tilfellet må derfor være betydelig lavere enn i de ovennevnte sakene.

En hvilken som helst takling skiller seg ikke markant fra ordinært fotballspill. Imidlertid var det en mer spesiell situasjon at forsikrede ble taklet og fikk motspilleren over seg. Skaden oppstod da ikke som følge av forsikredes egne bevegelser. En slik situasjon fremstår som usedvanlig i fotballspill - særlig dersom man hensyntar at dette ikke var en profesjonell fotballkamp. Det kan heller ikke sies at det er alminnelig eller påregnelig ved slike vennlige og uformelle fotballkamper at man risikerer to ankelbrudd og skadet leddbånd. Følgelig skiller hendelsen seg markant fra ordinære fotballkamper i skolesammenheng. Forsikrede hadde lite kontroll over om, og eventuelt hvilke motspillere som ville takle henne. Det må antas at en skade av denne art sannsynligvis må ha vært påført med både stor hastighet og kraft, da det skal noe til for å påføre to ankelbrudd og leddbåndskade.

Selskapets gjengivelse 24.10.19 av hendelsesforløpet er feil. Forsikrede opplyste *ikke* at taklingen skjedde forfra. Taklingen skjedde fra siden/på skrå bakfra uten at forsikrede oppfattet at motspilleren kom mot henne, jf. forsikredes forklaring og vitneforklaringen fra I. For å underbygge hvilke opplysninger som ble gitt i telefonsamtalen 24.10.19, kontaktet forsikrede selskapet på telefon 20.5.20 for oversendelse av lydopptak fra samtalen, noe selskapet ikke hadde. Dersom selskapet har ment at forsikredes forklaring ikke var tilstrekkelig presis, burde selskapet ha stilt oppfølgingsspørsmål til forsikrede og gjort ytterligere undersøkelser for å opplyse saken. Selskapet har i den forbindelse unnlatt å kontakte vitnet som forsikrede oppga i skademeldingen. Så lenge selskapets misforståelser skyldes selskapets egne (manglende) handlinger, må selskapet bære eventuelle risikoer ved slik manglende oppfølging. Det har formodningen mot seg at skadelidte oppga en slik forklaring som selskapet anfører, og deretter "endrer" forklaringen i klage innsendt 22.4.20, og at selskapet først i brev den 4.6.20 mener skadelidte har endret forklaring. Dersom nemnda likevel legger til grunn at taklingen skjedde forfra, utgjør dette fortsatt et alvorlig brudd på spillreglene i fotball og må like fullt anses som en arbeidsulykke, jf. Norges Fotballforbund sitt spillreglement.

Selskapet har i det vesentlige anført at hendelsen ikke er å anse som en arbeidsulykke. Forsikrede har forklart at hendelsen inntraff i en takling med en motspiller, at taklingen skjedde forfra og at hun så motspilleren komme. Begge gikk mot ballen. Forsikrede ble taklet og tråkket over. Overtråkket førte til brudd i fot/ankel. Forsikrede falt som følge av taklingen og pådro seg et nytt brudd. På bakgrunn av dette hendelsesforløpet er selskapet av den oppfatning at forsikrede ikke var utsatt for en arbeidsulykke. I Rt. 2006 s. 1642 pådro forsikrede seg skaden ved en takling bakfra. En takling bakfra er en ulovlig handling i fotball. Handlingen skiller seg dermed klart fra spillets ordinære gang. Det er ikke tilfellet her hvor forsikrede og motspilleren løper mot hverandre, begge ser hverandre og forsøker å ta ballen. Når man med viten og vilje går inn i en takling med en motspiller, kan man ikke hevde at taklingen/hendelsen som fører til skaden er oppstått "plutselig eller uventet".

Skaden oppstod under fotballspill med elever, hvor forsikrede ble skadet i en takling som ligger innenfor den risiko som følger med fotballspill. Det foreligger flere ulike forklaringer på den

faktiske ulykkeshendelsen. Etter å ha mottatt avslaget, har forsikrede endret forklaring. De innhentede vitneforklaringene samsvarer heller ikke med forsikredes forklaringer.

Med henvisning til rammene for bevisføringen i nemndspraksis, jf. 2016-170 og 2017-449, er forklaringene avgitt etter avslaget avvikende. Opplysningene om en ufin takling bakfra/på skrå bakfra fremstår som sentrale opplysninger som det ville vært naturlig å nevne i skademeldingen og/eller telefonsamtalen. Selv om man legger til grunn at skaden skjedde som følge av fysisk kontakt med motspiller, er selskapet av den oppfatning at hendelsen ikke kan anses som en ulykkeshendelse som dekkes av forsikringen. Kravet om ulykkesmoment innebærer at noe i den ytre situasjonen må ha utviklet seg på en uforutsett måte, og at det er dette som har ført til skaden. Hva som må anses som uforutsett vil måtte bedømmes ut fra hvilken sammenheng hendelsen finner sted, og tilpasses den risiko man med viten og vilje utsetter seg for. Fotballspill innebærer en risiko for en rekke ytre påvirkninger som kan resultere i skade, derfor kan det ikke anses som uforutsett at man blir taklet av en motspiller i duell om ballen.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om skadehendelsen 1.5.19 er å anse som en arbeidsulykke, jf. yrkesskadeforsikringsloven (yfl.) § 11 første ledd bokstav a. Før nemnda vurderer forholdet til yfl. § 11 første ledd bokstav a må nemnda, fordi det er uenighet mellom partene om hendelsesforløpet, imidlertid innledningsvis ta standpunkt til hvilket faktum som skal legges til grunn.

Fastleggingen av faktum innebærer en vurdering av bevisene. Nemnda, som må avgjøre dette på grunnlag av sakens dokumenter, legger i samsvar med Høyesteretts anvisninger i Rt. 1998 s. 1565, stor vekt på nedtegnelser av bevis av fagfolk og mindre vekt på opplysninger fra parter og vitner med binding til partene som er gitt etter at tvisten er oppstått, og som står i motstrid eller endret det bildet som mer begivenhetsnære bevis gir.

Det er gitt flere beskrivelser av hendelsesforløpet: Den mest tidsnære fremstillingen fins i epikrisen av 3.5.19. Her heter det at forsikrede ble taklet, tråkket over og at en motstander deretter falt over foten. Det står ikke noe her om hvordan taklingen skjedde, eller hvordan beinbruddene oppstod. I skademeldingen skriver forsikrede at skaden oppstod under et sammenstøt med en elev. I en telefonsamtale med selskapet 19.9.19, opplyste forsikrede at en elev taklet henne, at sammenstøtet førte til at hun tråkket over og at den andre spilleren falt over henne.

Selskapets saksbehandler skrev i et notat fra en telefonsamtale 24.10.19 at taklingen skjedde "forfra, både skl og motspiller løper mot ballen. Skl ser motspilleren komme". Forsikrede har bestridt disse opplysningene, både at hun skal ha opplyst at taklingen skjedde forfra og at hun skulle ha sett motspilleren komme. Forsikrede mener at taklingen skjedde fra siden, noe som er i samsvar med en uttalelse fra vitnet I. som skriver at taklingen skjedde på skrå bakfra.

Selskapet benytter seg av sine saksbehandleres notater fra telefonsamtaler med forsikrede. Etter det nemnda er kjent med blir notatene ikke oversendt forsikrede til kommentar før selskapet avgjør saker. Nemnda mener at det er uheldig at den forsikrede ikke gis en mulighet til kontradiksjon. Dette er særlig tilfellet når det ikke foreligger opptak fra telefonsamtalene.

Nemnda finner i den konkrete saken ikke å kunne legge vekt på saksbehandlernetatet fra telefonsamtalen 24. oktober. Etter rettspraksis skal tidsnære bevis tillegges størst vekt. Gitt de foreliggende opplysningene og i samsvar med dette legger nemnda derfor til grunn at skaden oppstod som en følge av at forsikrede ble taklet fra siden, at dette førte til at hun tråkket over og at motstanderen falt over hennes fot.

Nemnda har også merket seg at det foreligger ulike beskrivelser av forsikredes skader og hvordan disse oppstod, noe nemnda kommer tilbake til i forbindelse med vurderingen av om det foreligger en arbeidsulykke.

Etter yfl. § 11 første ledd bokstav a dekker yrkesskadeforsikringen skade og sykdom forårsaket av en arbeidsulykke. I følge forarbeidene til yfl. skal begrepet arbeidsulykke forstås på samme måte som det tilsvarende begrepet i folketrygdloven § 13-3, se Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 89.

I folketrygdloven § 13-3 annet ledd defineres dels et markert ulykkesbegrep og dels et avdempet ulykkesbegrep. Det markerte ulykkesbegrepet forutsetter en plutselig eller uventet hending, mens det avdempede begrepet gjelder "en konkret tidsbegrenset ytre hendingen som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid". Det kreves likevel ikke en ytre hending "i tilfeller hvor arbeidstakeren på grunn av en vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner er blitt utsatt for en ekstraordinær belastning og påkjenning", jf. Rt. 2005 s. 1757 avsnitt 51.

Yrkesskadeforsikringen dekker ikke enhver skade som oppstår i forbindelse med arbeid, bare skader som skyldes en arbeidsulykke, slik dette er definert i lovtekst og tolket i rettspraksis. Ved vurderingen av om det foreligger en arbeidsulykke er vurderingstemaet skadehendelsen, ikke hvilken skade som oppstod. Det er kravstiller som må sannsynliggjøre at vilkårene for erstatning er oppfylt.

Forsikredes skade oppstod som følge av at hun ble taklet med den følge at hun tråkket over og motstanderen falt over forsikredes fot. Skadehendelsen er sammensatt av tre ledd: taklingen, overtråkket og motstanderens fall over forsikredes fot. Nemnda legger til grunn at hendelsesforløpet må vurderes som én samlet hendelse: Overtråkket og motstanderens fall over forsikredes fot, må ses som en forlengelse av taklingen.

Nemnda går derfor over til å vurdere om taklingen – den utløsende skadeårsaken – er å anse som en arbeidsulykke.

Høyesterett behandlet i Rt. 2006 s. 1642 spørsmålet om en skade som følge av en hard takling bakfra i knehøyde var en yrkesskade. Retten konkluderte i den saken med at hendelsen skilte seg markert fra spilllets ordinære gang, at den hadde et betydelig skadepotensiale, slik at hendelsen måtte anses som en arbeidsulykke etter folketrygdloven § 13-3 annet. Nemnda har fulgt opp denne relativisering av ulykkesbegrepet i sin praksis.

Nemnda viser til at det ikke kan legges til grunn at taklingen skjedde bakfra. Saken kan derfor ikke sammenlignes med saken som ble avgjort i Rt. 2006 s. 1642. Nemnda har tidligere behandlet spørsmålet om sammenstøt/ fysisk kontakt mellom spillere i fotball, se f.eks. uttalelse 2015-400 og 2014-482. Begge sakene gjaldt profesjonelle fotballspillere, men viser at sammenstøt med en annen spiller i fotball normalt er den del av spilllets ordinære gang. Det samme gjelder avgjørelse 2019-560, hvor nemndas flertall la til grunn at en skade i forbindelse med fotballspill under førstegangstjenesten, oppstod enten i selve sammenstøtet eller i steget etter sammenstøtet.

Disse avgjørelsene viser at sammenstøt mellom spillere i fotball er en del av spilllets vanlige gang, på alle nivåer. Nemnda kan ikke se at det er grunnlag for å legge terskelen for å anse noe som en arbeidsulykke lavere ved amatør fotball enn når det gjelder skade mellom profesjonelle. Her som ellers må ulykkesbegrepet tilpasses den aktivitet som den forsikrede deltar i, også når denne aktiviteten ikke er en del av forsikredes vanlige arbeidsoppgaver.

Taklingen, slik den er beskrevet i denne saken, kan ikke ses å utgjøre noen større risiko enn det som normalt er forbundet med å spille fotball, heller ikke på amatørnivå. Det er heller ikke grunn

til å anta at forsikredes deltakelse i fotball representerer en større risiko enn det som stillingen som miljøarbeider tradisjonelt innebærer. Risikoen må tilpasses den aktiviteten som ble utøvd, selv om deltakelse ikke var en del av forsikredes vanlige arbeidsoppgaver. Fotball var dessuten en del av hennes idrettsrelaterte aktiviteter. Etter nemndas syn lå taklingen innenfor den risiko som forsikrede må antas å ha akseptert da hun spilte fotball, og det foreligger da ikke noen arbeidsulykke.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).